

ПАРА ЛИТЕРАТУРНЕ

ДОХТР У ТРАКТОРИСТ

(Саръати)

Өмле биһаребу, Валажид бөрфө г'аза дь раста ыһалтыбуи. Пыч'ок л мерга дит п'ым бууби, э'мьрех'а лабуи көнлөкөд өч'и, кө мерг у чинан миһа халг'а дьхамаланды, дьбуһа нуһара хамла т'эбийота биһаре.

Ви хакти тө дьве р'иһе һар т'иһи т'аза дьбу: хөб'ат дь марийа шир'а дьбу, һ'б' у х'эст'иһа жийине п'р' дьбу. Һ'өб'анат жи бөр капе х'э дур дьж'аэ, ч'һа у баниед һеш'и аза дьж'р'ө, дора г'онд даиге к'алиһа мийд доһани у б'орка те.

Т'өбийат р'иһ' дьстиһа. Ч'уһ-ч'иһа ч'ыһна дьһеб'ж'а т'эбийоте лан т'амам дьбу.

Ве эвара нормай, Ч'экан жь клуб г'онд дьж'р'өт' ч'у бөр бь дьж'ана г'онд. Әв аг'аэ ноһу: д'о-се шур'р' Башора жи х'аш бу у һарке йаһа была ду у к'алакка ле биһар'һиһа во бьдита ч'ава Ч'экан шар-шара дьж'р'ө, тө дьве йаһир'а Һ'өнка дька, дьһиэ.

Ч'экан гавра дор'и вьж'р, һата һиһ'р'ө б'р'ахе у дит к'б'аһиһа жи бөр б'орө к'р'ө се салт' уиһ'ш'ти у ми'руж'иһа, дьаже шца бу ыһас.

Х'өһе һатма мер һ'еһа, сөр м'ле х'өвөг'р'һиһа у л'ер иһ'р'иһа. Әвө кө мер дит миһа тьш'оти к'өһа ве һе т'жи бу у б'эб'ордан һес'р иһи ч'эва бариһ сөр сурота. Х'өһе т'а-с'р'ө көк'р' шца би һөк'ш'иһа көр'ө б'өч'үһи шир'и б'ао мер.

Салы'е б'өч'үк' үһ'р'иде у бавед шалыһ бу, г'оһа мала ч'ан'о т'аэ. Һор'ым, хакта Ч'экан жи хөб'ате д'һ'аһа мал Салы'е б'өч'үк' бөрб'р'иһи жи дьбу у д'го: «баво, баво, ыһе баво һ'аэ. Баве көр' дьбу сор'лиһа х'өһе һ'аэ д'һ'аст, ша дьд'а, тө дьд'от' ч'э һөк'ш'иһа, оһа һес'а дьбу. Ле иһ'р'ө Салы'е иһи миһа һарг'ав х'ө һавиһа п'ес'ира баве... Һиһ'лиһу нава ш'иһиһиһа.

Ч'экан т'р'өс-т'р'өс гавед х'ва аһ'иһа у неһизи беш'ни көр' бу.

—Чи Салы' өһ'амийд'о?—Ч'экан ова перде да йиве, ле х'өв эф'т' иһ'д'ө, д'орте жи нава һес'рада х'оньци. Йиве сөрө х'өв бьдид'к'р у доһ'г'и м'алут г'от'е мер.

—Нир'о Салы'һ' г'р'р'а. Миһ хакт' м'оһа г'ире жи б'аһ'еһи, те оһи д'д'от': к'а баво, баво дьхам'а... Миһ ла һ'өһе х'өв, х'онки көр'к'ым, сур'те жи миһа аг'р сөр б'бу, дьж'амь'т'и. Ч'экан сөр йилиһа көр' һара х'у бу у б' к'ес'р рамуһа.

—Х'өһе тө гор'на Салы' һав'аһ'а?—Ле миһ иһ'иһа. Х'өһе жи ш'рабу у жи сөр т'ах'т' гор'ниһа дьд'а ле мер.

Ч'экан л'е г'өр'ниһе иһ'р'иһа, һаста те л'ор'ани у вог'р'һиһа сөр йиве.

—Х'өһе, ө'зиһа миһ, ээ ва һар'ым п'ай дох'т'р, иди аг'л'к'р'иһи н'алаэмэ.

Ч'экан л'эз-л'эз жь мал дьж'р'өт', дьбу у йизанбу к'али, һов х'өһ'ахе х'өһе йиһиһа, ж'онки жь мала дох'т'ре г'онд дьд'оз бу. Тө дьд'от' г'аза жи х'өһе йиһиһар бу, с'ак'иһи д'оһа х'өв иһ'р'иһа, с'т'р'өк' к'эһ'б'уһа, ө'з'ам'на, г'онд көр' бу, л'өм'п'д Ийич' д'л'т'иһи. Ч'экан бөр д'өһе мал'аке с'ак'иһи, һаста д'оһа х'өв иһ'р'иһа ч'ака д'иһа мала дох'т'р ш'аһ иһ'р'иһа у дит раст' һиһ'лиһи д'л'ри х'өв.

К'б'л'ф'ота Шир'не дох'т'р д'л'ри л' Ч'экан вьж'р.

—Солам х'уһе.

—Сөр ч'э'вар'а һати бьре Ч'экан.

—Шир'ни мал'о?

—К'өр'өмкэ, һөма һес'ка жь н'ө х'өһ'ахе һат.

Ч'экан к'б'л'ф'ота Шир'р'а ч'у һөй'д'р'.

Шир'ны у ж'ивеһа ш'амайа миһ, ж'онки ш'аһ Ч'экан һатий'ө мала ван.

Шир'ни г'от'е:

—Тө хер һати Ч'экан.

—Көр'ө ми һөк'ш'аһа.

—Ве д'аде, өр шаша һөк'ш'иһи.

Шир'ны л'эз-л'эз һаш'өһе х'өв дох'т'ры һ'ыдан, д'иһ рамуһа у Ч'экан'р'а д'ор'г'өт' қере мал'е. Рева Шир'ны д'ор'һ'аэ иһ'х'аш'иһа Салы'һа жь баве перс у ө'вани б'э х'эб'р'дан г'иһ'иһиһа мала Ч'экан.

Шир'ны л' Салы'һ' иһ'р'иһа, д'эри-к'р, т'өм'ийа жи да де у баве у д'ар'к'ит' ч'у.

—Ве ш'өһе х'өв һаш'иһиһа ч'аһе д'о, но жи с баве. Х'өһе т'эһиһа х'өв д'абу сөр көр'өһ'ата көр' у ч'э'вөд х'өв да һад'б'р'иһи.

Ч'экан б'ес'аб'р' һав'а г'ахе дьд'у-д'һ'ат, ш'ы'р'ар'о п'ай ш'ы'р'аре вель'х'өст'. Эм'оки ш'өһе д'р'аз бу, Салы'һ' б'ар'б' б'өр'с'а һере д'эри, б'ара-б'ара раһи жи д'һ'от' д'өһ'ө. Эм'оки ш'иһада ч'э'вөд х'өв л'е де у баве вьж'р. Байс'ае де у баве жи х'өһи бу, ш'өбуһи көт'ө дьһе вана. Ле д'иһа ө'ана р'ан'өһан. Шар-шар'иһа Ч'экан неһизи п'иһ'ор'ө дьбу у д'авра дьһ'р'иһа. Йиһ'ар'он бу, г'өһе л' д'аш'та бьһ'ат' а-ра г'онд дьд'өһе т'рактор'ө д'оһ'ат. Шар-шар'иһа т'рактор'өне биһ'ат'ара г'онд дьж'р, ф'ыһ'т' д'һ'ан'о х'у у д'иһа б'ар'ж' дьч'у. Һ'э'т'ани б'өр'банга сьбе т'рактор' с'а х'об'ити.

Иһ'ца ве жи к'өһе сьбе иһ'та с'т'р'өж'к'ар'а в'ес'ийа. Һөма жи х'ачи Ч'экан жи мал'е дьж'р'өт' у д'иһа б'өр' Ч'экан р'аст'и т'рактор'ист' һат, ө'к'ө ж'эб'ата х'өв к'б'та кьр'ыбу у дьчу һес'а-ба. Р'онге Ч'экан ч'убу, б'өх'ам'иһе у д'өр'дө һах'ш'иһа көр' х'өб'ара в'өст'анд'иһе авиһ'буһи сөр сьф'оте жи. Башора т'рактор'ист' г'ал'аки х'өһи бу, ч'э'ве жи ш'аб'ун у к'б'б'ари нава х'өв'дэ б'оһу дьж'р'ыһ, өв к'б'бар в'е д'оһ'у, тө д'от'ө а иһ'ов аһи бу, ж'онки б'өж'ө һ'өт'а б'өр'банга сьбе х'об'ити. Һар'да с'м'аһ да һов у жи һар дьж'р'аз бу, һар'д'оһи же ш'өһе р'ан'өзавуһи, ле өв йақ ө жь т'рактор'ист' к'аһи һар'д'ө. Се р'онжа ш'иһа Ч'экан көр' д'абу у д'өһ'ахе х'өв, ж'онки ж'эж' к'эб'т'у д'өһ'иһа мала дох'т'р, д'эри ч'аки р'авиһ'на х'өв бьд'иһа Шир'ны.

W. Әшө

Рожнэма искуствае

Сора Эрмил'һармониэһи Мазында эва ила с'е-ч'ар рожа артист'э эстрада Ленинград'е б'с'р'к'ар'иһа А. Блехман кон'ерта дьһиһи. Програма кон'ерта б'э ф'ранц'анде композитор'ө т'аф'афеһи в'ө д'е иһ'ана д'оһ'ам'ан'и.

К'ыламед тө Т. Соскин'ае л'яд'ана ш'ыма'т'э э'ф' х'өһи һа-

т'ын. Оса жи р'ынд п'ешда һатма артист' А. Самидов, Р. Кортиһи, Н. Хикити, В.а. Иванов у ед майһи.

Шьк'яла: артист' Ив. Рафт' В. Иванов, А. Зубов у Б. Кост'ини вах'те стране.

шьк'яе п. Чолаһ'аһи

МЭДЭНЧИ ХӨВРЭ АВТОМАШИНА ДЬКЪР'ЫН

Д'өһ мад'эһиде комбината Қаһ'аней сьф'р-к'имиаһе ван рожа х'өв'р'а автомашинед «Волга» к'р'ын. Сала 1959-а б' п'ере х'өв'р'а һеш'аниһи 25 п'але к'өһ'алиһиһе, техник у инженер'а х'өв'р'а автомашин'ө к'р'иһи.

Һыһа Қаһ'анеһа в'өжө п'ениһи д'оһ'чи автомашинед вана «Мир'а», «Победа» у «Волга» ж'онки, л'ақ мар'а х'өв иһ'виһиһа, һөһи автомашин'а бьк'р'ын. (АЭТ)

ЛЪ УНИВЕРСИТЕТА КУЛТУРАЕ

В'р ч'өнд көр' п'ешда л' с'ор'ни теат'ра мар'каз'а һаһ'иһа Аш'тарак'еда дах'лада университет'а культу'р'өһе б' сьре һат д'айине. Һаһ'р'а б' һ'өв'өк'ар'и д'ейисе д'ор'һ'аэ «К'ласик'не кул'тура эр'мөһиһа» б'һ'кт'иһи.

Дах'лад д'ор'лар'е мөк'т'өба не ве П. Г'роһ'иһан г'ариде Э. Оһ'анйан х'өһ'нд. Паш'и лек'сия г'об'д'ар'ана г'ал'ж' персөд һ'э'а в'өк'ар' дан'э лек'тор' у б' һу'р'г'ли ш'аба персөд х'өв с'т'өһиди С. Һов'анн'иһ'аһи

ЛЕКСИНА ДӨРЬӨҚА КРИТИКА ЛИТЕРАТУРНЕДА

25-е йанвар'е л' Мала һив'өк'ар'а сексия һив'өк'ар'ө д'өр'һ'өһе советне лек'сия т'эһик'ль'р' д'ор'һ'өһа персөд критика һиһ'р'иһа. Лек'сия кандидат'э б'өһ'э ф'илолог'иһе, очерник'т' Һар'ут'ун Мик'р'ч'яһи х'өһ'ид.

Бь х'өһ'өст'иһа г'об'д'ар'ана 1-ө фев'р'але лек'сия д'д'ла һат т'эһик'ль'р'.

ЛЪ ЗАВОДЕ

Эз ч'аму, эз ч'үмэ заводе, Бь ш'абун д'иһиһа Һ'өһи те. У д'оһ'от' ва мьр'а дьс'т'р'е, Оса х'өһи, оһа х'өһи ноһи д'е...

Һар тьшт-рөш у т'өһи, у м'ауэ, Т'өк' Һ'өһи, т'өк' Һ'өһи һар дьш'т'у. Т'өк' Һ'өһи, в'р' ш'абун у Һ'а'вас, У һар тьшт' у һар тьшт' мьр'а һас.

П'алөһө, кө в'р'а б'уэ ж'өдө. Б'уйа т'иһа, а'т'ес'е х'аб'ате, Ми ч'өк'р' в'р' д'ор'г'р' у р'анет, Әм'рө жи бу б'һ'к'ант' у л'ег'иһи.

У д'оһ'от' у к'өм'ал, һөр'ө жи һим р'өһ, һим п'ер'ва, һиһи д'и. Д'ост ш'абун, д'ост ш'абун д'и у ш'ан. Ле д'ж'им'и б'ө'иһ'иһи у т'э'р'ийан.

Б'ере мь, ч'ара миһ тө п'ал'ө, Т'өк' б'эб'ар б'эс'ак'иһи бөр д'лағ'р' Б'ух'те т'э, ш'өһ'өле т'э, ө'м'ре т'э. Ч'ава ро, ч'ава ро п'он'ц' д'д'ө.

Эз ч'аму, эз ч'үмэ заводе, Бь ш'абун д'иһиһа Һ'өһи те. У д'оһ'от' ва мьр'а дьс'т'р'е, Оса х'өһи, оһа х'өһи ноһи д'е...

Шьт'өһе Һ'өһ'он

Редатор МИРОЕ ӘСЭИ

Э'ЛАМЭТИ

Редаксия гавета «Р'на ч'эһи һатий'ө г'өһ'өст'е аһ'иһа» г'өһ'өст'иһа В'р'һ'ада һама у м'ыд'ал г'өр'ж' б'э адреса һава б'өһ'иһе: Ер'ван, проспекта Ленин № 25, р'ад'аксия гавета «Р'на т'э'з'э».